Poštnina plačana v gotovini

Cena Din 1·-

Slovenski dom

Štev. 2. V Ljubljani, torek 4. januarja 1938. Leto III.

Vojne izgube, škoda, razdelitev ozemlja in naravnih bogastev med vojskujočima se strankama:

Položaj v Španiji - po 17 mesecih vojne

London, 4. jan. o. »United Press« prinaša poročilo o tem, kakšen je dejanski položaj v Španiji danes v vseh ozirih. Poročilo pravi med drugim: Kljub temu, da se je končalo najbolj krvavo leto v španski zgodovini, se še vedno na obeh straneh bojuje čez 800.000 oboroženih ljudi. **Sedemnajst mesecev vojne izkazuje nad 700.000 mrtvih in ranjenih, od tega je mrtvih več kakor 200.000 ljudi. Vojna je španski narod do zdaj veljala nad 25 milijard pezet, to je čez 130 milijonov dinarjev.** Toliko znaša škoda pri uničenem imetju in pri zmanjšanju narodnih dohodkov.

Prizadevanja 21 držav, da bi se vojna omejila samo na Španijo, so uspela, ni pa uspelo drugo prizadevanje: da bi dosegli odpoklic tujega vojaštva s španskih bojišč. **Na 1200 km dolgih španskih frontah se danes še vedno bojuje nad 150.000 tujih prostovoljcev.**

Stalne zmage nacionalistov

Razen poraza pri Guadalajari lani in delnega predora mednarodnih komunističnih brigad pri Bruneti, zahodno d Madrida, so do zdaj vse **vojne operacije brez izjeme izpadle v korist generala Franca in nacionalistov.** To je dejstvo, ki ga ni mogoče zanikati. Tudi predbožični udar pri Teruellu, ki je pokazal, da razpolaga valencijska vlada še vedno z močnimi napadalnimi skupinami, ni prinesel sreče vladi, kakor je to pričakoval levičarski svet, marveč so prvotnemu omahovanju spet zmagale nacionalistične čete.

Kaj ima danes Franco

General Franco ima daens v svoji oblasti nad dve tretjini španske zemlje, od čezmorskih španskih posestev pa vse otoke, razen Minorce, in vso afriško posest. Od 47 upravnih pokrajin, kolikor jih je imela predvojna Španija, jih je v nacionalistični oblasti 27. Valencijska vlada ima popolno oblast samo v desetih pokrajinah, deset pa jih je na ozemlju, kjer teko boji in je oblast še sporna.

Od 1470 milj španske obale jih obvladuje general Franco 810, valencijska vlada pa 660. Nacionalisti imajo svojo obalo na atlantski in na sredozemski strani Španije. Vlada pa samo na sredozemski, par pomeni z ozirom na nacionaliste veliko pomanjkljivost.

90% železa, bakra, svinca

V pokrajinah, ki so pod nacionalistično vlado, prebiva 57% vsega španskega prebivalstva. Ta odstotek je manjši zaradi tega, ker je pod valencijsko vlado še večina velikih mest. Kar se pa tiče španskih naravnih bogastev, jih imajo nacionalisti v svojih rokah 85%, železnih rudnikov in železne industrije celo 90%, cinka in žvepla pa 95%. Premog, železni kršec, baker in svinec so razen neznatnih malenkosti skoraj 100% v nacionalistični oblasti. To rudninsko bogastvo si je Franco osvojil s premišljenim in uspešnim pohodom na sever. Ta pohod se je začel 31. marca, ko so začeli oblegati Bilbao, ki se je končal 21. oktobra s padcem Gijona. S severnimi pokrajinami je Franco dobil v last večji del premogovne, železne in jeklene industrije, ki mu je nujno potrebna za nadaljnje vojskovanje. Zaradi tega Francu za oboroževanje ni treba ničesar uvažati. Valencijska vlada je ostala brez premoga in železa ter ima na razpolago le nekaj svinca in živega srebra, vse drugo pa mora uvažati iz tujine.

Industrijska proizvodnja

Najnovejše številke dokazujejo, da Franco z vsemi silami zkorišča to naravno bogastvo. Do začetka državljanske vojne v juliju 1936 so rudniki v severni Španiji dajali na mesec okoli **153 tisoč ton železa.** Maja 1937, dva meseca po začetku obleganja Bilbaoa je proizvodnja padla na 12.000 ton, toda že septembra lani je skočila spet na **60.000 ton in od tedaj neprenehoma raste.** Izvoz španskih rud, zlasti železnega krška, se je spet začel v Anglijo in Nemčijo, ki jemljeta vso odvišno proizvodnjo. **Pred vojno je izvoz znašal 150.000 ton na mesec, danes pa je dosegel kljub vojni že spet 110.000 ton.**

Po cenitvi mednarodnih strokovnjakov velja državljanska vojna vsak mesec okrog milijarde pezet, to je sedem milijard dinarjev. Škoda je predvsem v tem, da je v polovici Španije večina bank in trgovin zaprtih že nad leto dni, kar pa je industrije, dela le za vojne potrebe. Izvoz iz vladne Španije je padel na ničlo, uvoz pa je poskočil na trikratno predvojno višino.

Protikomunistična zveza Romunije s Poljsko in Jugoslavijo?

Bukarešta, 4. jan. o. Ministrski predsednik Goga je naročil poslaniku v Varšavi, naj predloži zunanjemu ministru Becku načrt za prijateljsko pogodbo med Poljsko, Romunijo in Jugoslavijo. Varšavski listi o tem še nič ne poročajo.

London, 4. jan. AA. (DNB) »Daily Telegraph« piše o novi vladi v Romuniji med drugim tole:

Poizkus predsednika Goge, da ustvari s Poljsko in Jugoslavijo tesno sodelovanje proti komunizmu, pomeni zanimiv preobrat dogodkov. Vse kaže, da je ta politika v skladu z načrtom poljskega ministra Becka, po katerem naj bi se nevtralne evropske države združile. Cilj politike kralja Karola je obnovitev boljših stikov med Italijo in Romunijo. Pariška poročila, po katerih je Francija ustavila dobavo vojaških potrebščin za Romunijo, so v Londonu precej presenetila. Tu mislijo, da bi bilo v sedanjem trenutku pametneje, če bi s končno sodbo o dogodkih v Romuniji še nekoliko počakali.

Polom ljudskih front na Balkanu

Varšava, 4. jan. AA. (Stefani) Poljski listi se še vedno živahno zanimajo za dogodke v Romuniji in poudarjajo, da se še zmerom nadaljujejo v vsej Evropi odmevi pohoda črnih srajc v oktobru 1922.

Ti odmevi dokazujejo **popolni polom ideologije ljudskih front.** Vsi listi s kar največjim zadovoljstvom naglašajo, da teži nova romunska vlada za utrditvijo obrambne zveze med Varšavo in Bukarešto.

Spor med Romunijo in ZN

Ženeva, 4. jan. o. Med Romunijo in Zvezo narodov bo izbruhnil resen spor, ki bi utegnil prinesti hude posledice in morda celo izstop Romunije iz Zveze narodov. Svetovni judovski kongres kot najvišja ustanova judovstva bo namreč pri Zvezi narodov, pri Angliji in Franciji vložil proti Romuniji obtožbo, češ, da je nova romunska vlada s svojimi odredbami proti Judom prelomila pogodbo o manjšinah, ki jo je podpisala pri Zvezi narodov 9. januarja 1919. Ta pritožba naj bi prišla na spored zbora Zveze narodov 17. januarja in bi se Romunija tedaj morala zagovarjati. Romunska vlada pa meni, da so odredbe proti Judom notranja zadeva in jih je narekovala samoobrambna potreba romunskega naroda pred izkoriščevalci. Določilo vlade, da bo vzela državljanstvo vsem Judom, ki so se priselili v Romunijo od koderkoli po svetovni vojni in jih izgnala, spada prav tako pod poglavje gospodarske samoobrambe.

Bukarešta, 3. jan. AA. »Universul« piše, da so vložili prošnjo, da bi smela zopet izhajati judovska lista »Dimineata« in »Adaverul«. Ljudje, ki so prošnjo podpisali, trdijo, da sta lista menjala lastnike in prešla v last liberalne stranke. »Universul« piše, da naj se takoj uvede anketa o tem, odkod je liberalna stranka dobila toliko denarja, da je lahko kupila ta dva lista.

Delo nove vlade

Bukarešta, 4. jan. AA. (Stefani) Romunski finančni minister je dal poročevalcem listov izjavo, v kateri pravi med drugim, da je vlada trdno odločena urditi in braniti lej. Zastran zunanjega dolga je minister dejal, da se bodo pravkaršnja pogajanja z raznimi skupinami tujih upnikov ugodno končala in da se bo z vsem upniki podpisal dogovor.

Bukarešta, 4. jan. o. Vodstvo stranke »Vse za domovino«, bivše Železne garde, zanikuje poročila listov, da bi se stranka nameravala vzdržati volitev, ki jih bo izvedla nova vlada.

Več znanih opozicionalnih politikov je že začelo pogajanja z vlado za sodelovanje v njeni stranki. Bivši zunanji minister Titulescu je vstopil, čeprav je v tujini, v narodno kmečko stranko, ker upa, da bo po njej spet zlezel v vlado. Titulesca in njegovega osebnega tajnika so v stranko sprejeli.

Nova zunanja politika

Bukarešta, 4. jan. o. Romunski kralj Karol namerava na predlog vlade v kratkem potovati v London, da zboljša odnošaje z Anglijo. Veliko presenečenje pa je vzbudila vest, da je francoska vlada **zaradi nove desničarske smeri v Romuniji ustavila vse dobave orožja Romuniji,** za katere so se dogovorili ob nedavnem obisku francoskega zunanjega ministra Delbosa v Bukarešti. Francoska vlada utemeljuje ta svoj sklep z razlogom, da ob Delbosovem obisku še ni bilo mogoče pričakovati kake desničarske vlade v Romuniji. Dobave orožja bodo ustavljene vse do tedaj, dokler ne bo jasno, kakšno smer bo v zunanji politiki imela Romunija pod novo vlado. Zdi se, da bo ta sklep francoske vlade **pospešil sklenitev prijateljske pogodbe med Romunijo in Italijo,** katero so napovedali takoj ob nastopu Gogove vlade. Romuniji bo potem orožje prodajala Italija.

Vojna med Anglijo in Italijo po radiu

London, 4. jan. o. Včeraj so vse angleške radijske postaje začele z rednimi propagandnimi oddajami v arabščini. Te oddaje so namenjene širjenju angleškega vpliva med arabskim svetom in spodbijanju tuje, to se pravi italijanske propagande. V kratkem se bodo začele podobne oddaje tudi v španščini in portugalščini. Namenjene so pokrajinam ob Sredozemskem morju, kjer je angleški vpliv v zadnjih dveh letih zelo padel.

Prva oddaja v arabščini je bila zelo slovesna. Pozdravne govore so imeli razni arabski knezi, ki so politično odvisni od Anglije, med njimi jemenski prestolonaslednik Islam Husejin ter diplomatski zastopniki Iraka in Saudove Arabije v Londonu, dalje egiptovski poslanik, adenski guverner in druge angleške osebnosti, ki se udejstvujejo v arabski politiki. Za govori so oddajali arabsko godbo in petje na ploščah. Za prihodnje oddaje so na programu govori raznih angleških vojaških in političnih dostojanstvenikov ter arabskih voditeljev, ki so zvesti Angliji.

Rim, 4. jan. o. Senator Gayda, ravnatelj poluradnega »Giornale d'Italia«, označuje v svojem članku uvedbo angleških propagandnih radijskih oddaj kot nov angleški napad na Italijo. Ta napad so organizirali »dedni sovražniki italijanske politike in italijanskega naroda«, med katere spada zunanji minister Eden, ki ima z ozirom na Italijo docela proste roke. Ni res, da bi Italija vzdrževala in organizirala protiangleško propagando v Palestini in drugod, pač pa drži, da večina angleškega tiska dan za dnem skuša z lažmi zmanjšati italijanski ugled v Sredozemlju. Italijanske radijske oddaje v arabščini in drugih jezikih služijo Angliji samo za pretvezo, da bo začela z novimi političnimi sovražnostmi proti Italiji. Dejstvo pa je, da hoče Anglija z ognjem in mečem podjarmiti Arabce v Palestini, za povod pa ji služi revolucionarno gibanje, ki ga je vzbudila s tem, da je pospeševala priseljevanje ljudi, ki so Arabcem sovražni.

Na splošno označuje italijanski tisk angleške oddaje v arabščini kot napoved propagandne vojne proti Italiji, ki pa se je bo Italija že znala ubraniti.

Japonske napovedi o namenu vojne na Vzhodu:

Osvoboditev rumenih narodov izpod oblasti belih

Tokio, 4. januarja. AA. Politični časopis »Kaizo« prinaša razgovor japonskega notranjega ministra, admirala Suečuga. V intervjuju je admiral orisal japonsko stališče do vprašanj Daljnega vzhoda. Dejal je med drugim: Severni Kitajski je potrebna posebna vlada. Ta vlada se bo razlikovala od mandžurske vlade. Upoštevala bo kitajske šege in navade in skrbela za narodno blagostanje. Zavzela bo stališče proti komunizmu. Podobna vladavina se bo v nekaj dneh hitro uvedla tudi v drugih krajih Severne Kitajske. Vladi v Peipingu in Nankingu se bosta potem združili in sestavili vlado za vso Kitajsko. Naši nameni so obnova trajnega miru na Daljnem vzhodu, kakor nam je zapovedal mikado. Trgovinske koristi zahodnih narodov se lahko širijo pod soncem japonskega poslanstva.

Nato je admiral podčrtal potrebo, da Kitajska, Mandžukuo in Japonska ustanove politično in gospodarsko zvezo. Govoreč o posledicah odstranitve belih narodov iz Azije je pa izjavil:

Prepričan sem, da bo rumeno pleme odigralo srečno vlogo, ki mu jo je dodelilo nebo in da bo konec nadvlade belih narodov zares uvedel dobo pravice in človečanstva. Jarem belih narodov nad rumenimi narodi je treba zlomiti. Res je, da bi pospešena izvedba tega namena prinesla splošen spopad, toda pot do osvoboditve rumenih narodov je ena: splošen spopad med Evropo in Azijo, to pravi usoda.

Da se stre kitajski odpor, je treba po vsaki ceni preprečiti angleško pomoč, tudi za ceno vojne. Zakaj Velika Britanija noče razumeti, da je njena pomoč Kitajski odveč? Ne verjamem, da bi se Američani, katerih koristi naša akcija ne zadene, dali zapeljati po Veliki Britaniji, da bi se spustili v vojno proti nam, če mi z orožjem napademo Veliko Britanijo.

Hongkong, 4. januarja. o. Wuteh-Čen, guverner kvantunške pokrajine, je v razgovoru z časnikarjem dal sledečo izjavo: Japonci, ako bodo pričeli z ofenzivo na jugu Kitajske, bodo naleteli na posebno močan odpor. Japonci so že poskusili nekaj posameznih napadov, a brez vsakega večjega uspeha. Kvantunška pokrajina je dobro organizirana in pripravljena, da sprejme boj. Veliko število mož je bilo vpoklicanih k vojakom in okoli 800.000 pušk je bilo razdeljenih med prebivalstvo, ki se bo ravno tako borilo kot redne čete. Japonci bodo zaradi tega naleteli v južni Kitajski na odpor, kakršnega do sedaj še niso imeli prilike spoznati.

Roosevelt napoveduje zmago demokracije

in pripravlja zvezo med USA, Anglijo in Francijo

Washington, 4. jan. o. Predsednik Roosevelt je poslal ameriški zbornici spomenico, v kateri pravi, da se mora Amerika kljub svoji miroljubnosti in nevtralnosti oborožiti zaradi izzivanja bojevitih držav na svetu, ki s svojimi poskusi ogražajo svetovni mir in omiko. Mir ogražajo narodi, ki so zavrgli demokracijo ali pa, ki je niso nikdar poznali. **Toda demokracija bo zavladala prej ali slej tudi v državah, ki jo danes zametajo.** Dokler se pa to ne zgodi, se morajo tudi demokratične države oborožiti, da bodo lahko mirno reševale spore na svetu.

Roosevelt pravi v spomenici dalje, da morata delo in kapital sodelovati, da bo mogoče zvišati delavske plače in dvigniti kupno moč prebivalstva. Zbornica bo morala določiti najnižje plače in s posebnim zakonom uvesti nadzorstvo nad proizvonjo. Proračun za prihodnje leto bo sicer imel primanjkljaj, toda manjši kot dosedaj. Vlada bo preuredila pobiranje davkov. Glede spora med vlado in med kapitalom pravi, da kapital sicer mora biti v sedanjem gospodarstvu, da ga pa lastniki ne smejo zlorabljati ali sebično uporabljati, če nočejo, da bo kapitalistični gospodarski sistem propadel. Predsednik je dalje napadel ameriške velike finančnike, ki ne marajo sprejeti nobenih socialnih odgovornosti.

Pariz, 4. jan. o. Vse francosko časopisje obširpiše **o političnem delu Rooseveltove spomenice in pravi, da je v njem napovedal boj diktatorskim državam in napovedal konec ameriške nevtralnosti v vprašanjih, ko gre za svetovni mir. V tej poslanici vidijo tudi obljubo, da bo Roosevelt začel delo za ustanovitev zveze med Ameriko, Francijo in Anglijo, ki bo naperjena proti vsem državam, ki se ne drže sprejetih obveznosti in hočejo vojno.**

Vesti 4. januarja

Rumunski ministrski predsednik Goga je poslal pozdravno brzojavko Hitlerju in mu izrazil prijateljska čustva svoje vlade.

Dosedanji učinki nove indijske ustave so bili ugodni, če naj verjamemo novoletnemu govoru, ki ga je imel pred dvema dnevoma podkralj v Kalkuti.

Preiskavo o industrijah, ki imajo monopol v ameriškem gospodarstvu, bo na zahtevo senatorja Boraha najbrž uvedla ameriška vlada.

299.000 pušk, nad 1000 strojnic in 171 topov so v dveh letih zaplenile italijanske oblasti v Abesiniji.

Angleški zunanji minister Eden je včeraj odpotoval na oddih v južno Francijo.

1500 Romunov se je sinoči pripeljalo s tremi posebnimi vlaki v Rim, kjer so jih slovesno sprejeli.

Predsedniku češkoslovaške, dr. Benešu, je v imenu diplomatskega zbora za novo leto voščil papeški nuncij msgr. Ritter.

42.000 človeških življenj so zahtevale avtomobilske nesreče lani v Združenih državah.

Francoska letalka Hilzsova je na poletu iz Damaska v Perzijo izginila in nimajo o njej nobenih vesti.

Ogenj je nastal med službo božjo zaradi kratkega stika v neki cerkvi v Palermu. Bežeči ljudje so v gneči pogazili 14 otrok.

12 angleških delavskih poslancev je včeraj odpotovalo v Španijo na povabilo valencijske vlade.

40 urni delovni tednik škodi francoski obrambni industriji tako zelo, da zastoju francoskega letalstva ni mogoče pomagati drugače, kakor da Francija začne kupovati letala in motorje v Združenih državah kljub temu, da ima Evropa skoraj največ letalskih tovarn. To pišejo pariški listi.

Mehika je razveljavila vse pogodbe z ameriškimi petrolejskimi družbami, ker niso plačevale dogovorjenih davkov.

Poraba električnega toka v Italiji je lani napredovala skoraj za milijon kilovatnih ur. Zaradi tega so morali vse elektrane razširiti.

Odhod nove preiskovalne komisije za Palestino so odložili zaradi nemirov, ki so zadnje čase izbruhnili v Sveti deželi.

Ameriški državni dolg bo v prihodnjih dveh mesecih dosegel bajno številko 34 milijard dolarjev, to je 1600 milijard dinarjev.

Izstop Italije iz Zveze narodov je to ustanovo tako oslabil, da se majhne države ne morejo več zanašati na njeno varstvo. To je izjavil predsednik holandske vlade Colijn.

Nemčija bo zahtevala vrnitev Alzacije in Lorene, ki jih je po svetovni vojni morala prepustiti Franciji, če ne bo dobila nazaj kolonij. Take vesti prinašajo nekateri francoski listi, Nemci jih seveda odločno zanikajo.

Novi romunski vladi, odnosno njenemu zunanjemu ministru je kot prvi čestital sovjetski zun. komisar Litvinov, za njim pa češkoslovaški zun. minister Hodža.

Sestanek držav Balkanske zveze, ki je bil napovedan za začetek februarja, bo zaradi novih političnih dogodkov na Balkanu preložen na poznejši čas.

1500 poljskih rudarjev bo te dni odpotovalo v Francijo, za njimi pa še 5500. To je posledica delovnega sporazuma med Francijo in Poljsko.

Zaradi silovitega mraza je ves promet v Romuniji ponekod ustavljen. Ustje Donave je delno zamrznilo. Veliko ljudi je zmrznilo.

Do novih nasilnih dejanj je prišlo v zadnjih dneh po Palestini, kjer so Arabci poškodovali več železniških prog.

Film o olimpijskih igrah so po 15-mesečnem delu končali in ga bodo 1. februarja prvič kazali pred Hitlerjem, vlado in voditelji stranke.

Pri občinskih volitvah v južnofrancoskih Alpah so povsod zmagali nacionalistični kandidati proti zastopnikom ljudske fronte.

Društvo za naseljevanje poljskih Judov na Madagaskarju bodo ustanovili v kratkem v Varšavi.

Najvišja kulturna ustanova nove Španije bo takozvani španski institut, ki ga bodo osnovali danes v Salamanci.

Voditelj francoske socialne stranke, polkovnik de la Rocque, je večino tožba, ki jih je vložil proti raznim listom zaradi očitkov, da je prejemal za svoje gibanje podpore od raznih vlad, dobil in so bili listi obsojeni na denarne kazni.

Nad 700.000 prebivalcev šteje prestolnica Švedske Stockholm s predmestji.

Ob razpustu egiptovske zbornice včeraj, je prišlo v sejni dvorani do hudih demonstracij proti vladi in kralju. Poslanci vafdistične stranke so prikorakali v zbornico v vrsti, njihov voditelj Nahas paša je zahteval besedo, ki je pa ni dobil. Razgrajajoče poslance so spravili iz zbornice s policijo. Razpustitvenega odloka niso mogli prebrati. Nova vlada je odstavila veliko višjih uradnikov in ustavila precej listov.

Nova uredba o podpiranju brezposelnih

Ljubljana, 4. januarja.

»Službene novine« od 1. januarja priobčujejo obširno uredbo o zavarovanju delavcev proti brezposelnosti. Uredba obširno navaja razne vrste podpor in pomoči, ki jih bo delavstvo moralo biti v bodoče deležno. K podpiranju brezposelnih bodo seveda pritegnjene po novi uredbi samoupravne oblasti, borze dela in slične ustanove, bodisi s svojimi izkušnjami, bodisi s svojimi sredstvi.

Več vrst podpor

Nova uredba določa naslednje podpore brezposelnim: **redne, podaljšane, potne in izredne podpore v gotovini ali v naravi.** Redne podpore prejemajo delavci v primeru brezposelnosti, podaljšane podpore v primeru splošne brezposelnosti in pa delavci, ki so se izčrpali ter si pridobili pravico do rednih podpor. Potne podpore pa bodo dobivali delavci, ki bodo iskali zaposlitev izven svojih domačih pokrajin. Izredne podpore bodo prejemali delavci v primerih skrajne bede.

Pravico do rednih podpor bo imel vsak brezposelni delavec, ki bo izpolnil predpise uredbe. Podpora bo osebno za delavca in za družino. Pravico do podpore bodo imeli družinski člani, kakor pastorki in drugi, ki jih vzdržuje nezaposleni delavec. Ljudje, ki so vdani pijanosti ali slični strasti, ne bodo dobivali podpor, temveč njihove žene ali družinski člani.

Kdo bo dobival podporo

Splošni pogoji, ki upravičujejo prejemanje brezposelnih podpor, so: brezposelni delavec mora biti sposoben za delo in prijavljen, da delo sprejme ter da je brez svoje krivde ostal brez dela, mora biti najmanj 14 let star. Za delo pa je sposoben oni delavec, ki more zaslužiti vsaj eno tretjino onega zaslužka, kar more zaslužiti umsko in telesno zdrav delavec iste vrste in slične izobrazbe v istem kraju. Za delo voljan delavec pa je oni delavec, za katerega ni razloga za sum, da ne bi hotel delati, če se mu ponudi možnost zaposlitve po njegovi sposobnosti.

Uredba določa natančno pogoje, kdaj je delavec upravičen zapustiti službo, kdaj more nastati primer, da je delavec odpuščen, pa ima še vedno pravico do podpore v primeru brezposelnosti. Delavec, ki ima druge dohodke za vzdrževanje sebe in svoje družine, dobi pravico do podpore šele tedaj, ko mu **prenehajo ti dohodki.** Enako velja tudi pravilo, da preneha podpora za družinske člane, ki imajo ali dobe nove dohodke.

Mladoletni delavci pod 18. leti morejo dobivati podporo, če dokažejo, da nimajo družine, ki bi jih podprla. Ministrstvo za socialno politiko pa more te ljudi prisiliti, da se dalje strokovno izobrazujejo. Za mladoletne in za ženske se morejo predpisati posebni načini podpor, namreč, da se dajatve v gotovini zamenjajo z dajatvami v naravi. Te vrste podpore morejo prevzeti od države tudi razne samoupravne delavske, delodajalske in zasebne dobrodelne ustanove.

V primeru, ko se izvršujejo javna dela, je delavec dolžan sprejeti delo, ki je po mnenju šefa krajevne borze dela primerno za njegove zmožnosti.

Pravico do redne podpore dobi delavec 7 dni po tem, ko je prijavil svojo brezposelnost, sezonski delavec pa 14 dni po prijavi brezposelnosti, če si je v obračunskem letu pridobil potrebno članstvo v delavskem zavarovanju v primeru bolezni. Obračunsko leto se računa na 24 mesecev in 7 dni. Članstvo potrjuje krajevno zastopstvo Osrednjega urada za zavarovanje delavcev. Redne podpore se izplačujejo tedensko ali 14 dnevno nazaj, toda samo za polne tedne brezposelnosti.

Velikost rednih podpor je odvisna od mezdnega razreda in od številnosti družine. Ta podpora ne more biti večja od 150 din tedensko. Za družino je potreben najmanj 1 nepreskrbljen otrok. Tedenska podpora bo znašala na vsak teden brezposelnosti: v mezdnem razredu III. do VII. brez družinske doklade 60, z družinsko doklado 70 din. V mezdnem razredu IX. do XI. 90, z družinsko doklado 110 din, v XII. razredu 120, z družinsko doklado 150 din. Minister za socialno politiko pa more spremeniti razpored mezdnih razredov in vseh podpor v primeru, če se spremeni razporeditev mezdnih razredov v delavskem zavarovanju.

Ta uredba pomenja za naše delavstvo veliko pridobitev, saj daje delavstvu večjo sigurnost obstoja in krepi njegovo hrbtenico.

KINO SLOGA Telefon 27-30 predvaja prekrasno filmsko delo **Valček na ledu** **Sonja Henie** izvaja divne plesne figure, za humor skrbe **bratje Ritz,** glasbeni del izpopolnjuje **Borah Minjevič** s svojimi virtuozi. Predstave ob **16., 19·15** in **21·15 uri**

Mrzli val prihaja v deželo

Ljubljana, 4. januarja.

Od sv. Martina, ko je zapadel prvi sneg, naprej, se vrste časovne dobe sneženja in mraza. Mraz je začel polagoma in zmerno pritiskati v naše kraje. Marsikdo je te dni pričakoval nagel preobrat vremena tako, da bo začelo močno snežiti. Pojavljala so se tudi znamenja, da bo nastopilo drugačno vreme, toda mrzli val je huje pritisnil te dni, ko je dosegal dnevno najnižjo temperaturo, ki je bila zaznamovana zadnja leta od katastrofalnega leta 1929, ko je bila, kakor je še vsakomur znano, pri nas najhujša zima. Takrat je zaznamovala kronika nenavadne vremenske in druge pojave. To leto je bilo ob tem času še prav lepo in toplo vreme. Ni bilo mraza. Dne 6. januarja 1929, ko so bile izvršene važne državnopolitične spremembe v naši domovini, pa je začelo silno snežiti in snežilo je neprestano kar 4 dni. Nato je pritiskal mraz. Vrstili so se za mrazom silni snežni viharji, nato pa zopet silen mraz. Po nekaterih krajih, tako na Rakeku, na Notranjskem in Krasu sploh, so imeli l. 1929 gotove dneve —36° C mraza. Moramo celo omeniti, da so se v hudem mrazu nekega dne februarja pojavila okoli 11 dopoldne kar 3 sonca! Ljubljana je bila takrat brez kurjave. Celo železnice so trpele pomanjkanje na premogu. Ni čuda, da so se takrat v hudi stiski dvigale cene kurjavi.

Davi je v tej zimi pritisnil najhujši mraz. V Ljubljani je bila zaznamovana sicer milejša temperatura, samo —15° C, kajti med zidovjem je vsekakor nekoliko topleje, toda hujši mraz je valovil po okolici, zlasti na prostem. Tako je javila aerodromska vremenska postaja, da je bilo tam davi —20.5° C mraza. Barjanska šola pa je zaznamovala na termometru —19° C. Po Gorenjskem je vladal tudi hud mraz, toda nekatera poročila omenjajo, da še ni pritisnil pravi mraz. Pri Sv. Janezu v Bohinju je bilo davi —15° C, torej kakor v Ljubljani. Na Krasu je bila burja, ki je povzroala še hujši mraz.

Tatinsko Elzo so izročili sodišču

Tri dni je prežala na Puklove tisočake

Maribor, 3. januarja.

Danes je policija zaključila preiskavo proti mladi tatici Elizabeti Bachovi, ki je dosedaj rekorderka med mariborskimi tatovi, kar se tiče višine ugrabljenega plena. Odnesla je namreč starinarju Puklu v Vetrinjski ulici nad 200.000 din. Elzo so izročili po zaključku preiskave v zapore okrožnega sodišča, kjer sedaj čaka na svojo nadaljnjo usodo s svojim prijateljem Ivanom Podjavorškom. Danes je mlada tatica končno prišla z resnico na dan, da je izvršila tatvino pri Puklu skupaj z Podjavorškom. Pripravljala sta se na ta podvig že dolgo časa. Elza, ki je zahajala pogosto k Puklu, je dobro vedela, da nosi starinar vedno ves svoj denar v aktovki. Zjutraj ga prinese v trgovino, zvečer pa ga vzame s seboj na dom. Študirala je tudi njegove navade ter je končno prišla do zaključka, da bi bilo najprimerneje izvršiti tatvino zjutraj, kadar Pukl odpira svojo trgovino. Vsakokrat namreč gre v trgovino skozi zadnja vrata na dvorišču. Ta vrata pusti potem odprta, položi aktovko zadaj na pult ter gre potem odpirat vrata, ki vodijo na cesto. Seveda pa dekle ni imelo pojma, da nosi Pukl s seboj tolikšno bogastvo. O Puklovih navadah je povedala Podjavoršku in oba sta skupaj skovala načrt. Tri dni sta prežala na ugodno priliko, ki se je slednjič le ponudila in dragocena aktovka se je znašla v njuni posesti. S plenom sta hitela v prenočišče, kjer sta imela najeto sobo ter sta šele tam aktovko odprla. Oba sta bila presenečena, ko sta zagledala pred seboj kup tisočakov in petstotakov. Elza je segla v kup in ne da bi štela, je izročila debel sveženj bankovcev svojemu prijatelju. Zadolžnice sta skurila, aktovko in hranilne knjižice, s katerimi si nista vedela pomagati, pa je Podjavoršek vrgel v Dravo. Podjavoršek je potem doma preštel svoj delež ter vesel opazil, da se nahaja v posesti 36.000 din. 1000 din je od tega že zapravil, ostanek so našli še pri njem.

Danes poje slovita primadona Metropolitan-opere Danes premiera! ob 16., 19.15 in 21.15 uri

Grace Moore v prekrasnem pevskem filmu čarobne romantike **Poj le meni**

Ta film nadkriljuje po svoji lepi vsebini in velikem glasbenem užitku vse prejšnje filme slavne pevke ter daleč prekaša prijubljeni, nepozabni film »ROSE MARIE« **KINO UNION** Telefon 22-21

Velik požar v Slovenjgradcu

Zgorela je Marčičeva parna žaga

Maribor, 3. januarja.

Iz Slovenjgradca nam poročajo o velikem požaru, ki je nastal na Novega leta dan zjutraj ob pol 6 ter je uničil veliko parno žago, last posestnika, gostilničarja in lesnega trgovca Franca Marčiča. Žaga stoji na samem v bližini slovenjgraškega kolodvora ter so požar opazili šele, ko je bila vsaka pomoč prepozna. Ogenj je prva videla žena železniškega kretničarja Angela Pečečnik, ki je šla nato klicat Marčičeve. Ogenj se je silno naglo razširil na celo poslopje ter je zajel tudi stranske objekte. Slovenjgraški gasilci niso mogli ničesar opraviti, ker je motorka zaradi silnega mraza zamrznila. Tudi niso mogli ničesar iz gorečega objekta rešiti.

Marčičeva parna žaga je bilo veliko leseno, z opeko krito poslopje, ki je stalo povsem na samem. V žagi je bil kompleten gater z vsemi pritiklinami ter parni stroj za 65 KS. **Skupna vrednost z zgradbo vred se ceni na 300.000 din.** Žaga se že od poletja lanskega leta ni nahajala v pogonu, ker ima Marčič še eno žago na vodni pogon, katera mu zadostuje za njegovo lesno trgovino. Zaradi tega je nameraval prodati parni stroj in gater nekemu Arturju Meissnerju iz Travnika, ki mu je samo za opremo ponujal 250.000 dinarjev. Prav za toliko vsoto je bil Marčič tudi zavarovan, pa ga je sedaj ta požar zelo prizadel ter oškodoval. Kupec za opremo žage je prišel v Slovenjgradec ravno na predvečer požara. Vzrok požara še ni ugotovljen.

Spremembe v brzojavni službi

Belgrad, 3. januarja. AA. Poštni minister je odredil tele spremembe pravilnika o brzojavni službi v notranjem prometu z veljavo od 15. januarja tega leta.

Določila členov 38 in 39 pravilnika o brzojavni službi v notranjem prometu iz leta 1921, podaljšana s čl. 109 pravilnika iz leta 1935 izgube veljavo, čl. 74 in 95 pravilnika se pa izpremenita takole:

Čl. 74 a. 1. **Vsak, kdor želi uživati pravico do odajanja brzojavk po depozitu,** se je dolžan obrniti s kolkovano prošnjo na pristojno pošto (brzojav) in pismeno izjaviti, da se bo v celoti ravnal po določilih pravilnika o brzojavni službi v notranjem prometu.

2. **Uživalci depozita** morajo imeti s pečatom in podpisom lastnika (odgovorne osebe) opremljeno knjigo, v kateri so po vrsti navedene izročene brzojavke in zaračunane pristojbine.

3. **Pristojbina za pravico do oddajanja brzojavk na depozit** se bo izterjavala od naročnikov naenkrat v začetku leta ali pa pri mesečnih obračunih. V prvem primeru bo znašala 150 din na leto, v drugem pa 5 odstotkov od celotnega v teku meseca porabljenega zneska. Vplačana pristojbina 150 din velja pri preselitvi tudi za novi kraj. Naročnik je dolžan o nastali spremembi pismeno obvestiti pristojno pošto (brzojav). Če se naročnik prijavi ali odpove v teku leta, plača za tekoče leto ustrezajoči del pristojbine, to je od začetka meseca, v katerem se je prijavil, pa do konca leta, ali do konca meseca, ko odpove.

4. **Depozit za kritje brzojavnih pristojbin** bo znašal vselej 25 odstotkov več kakor je naročnik na mesec porabil brzojavnih pristojbin, najmanj pa 200 din.

5. **Za zneske, sprejete od naročnika na račun pristojbin za pravico do depozita** in na račun depozita bodo pošte (brzojavi) izdajale potrdila. — Vsi telefonski naročniki lahko oddajajo brzojavke na kredit, a samo preko telefona in do skupnega zneska pristojbine do 200 din na mesec. Za zneske, ki so višji od 200 din, veljajo določila prejšnjega člena. Uživalci kreditiranih brzojavk plačajo na račun stroškov za obračunavanje in kreditiranje 5 odstotkov celotnega dolžnega zneska. Za vsakega telefonskega naročnika, ki bo izročal brzojavke na kredit, bo pošta (brzojav) vodila v dvojniku mesečni obračun zneska kreditiranih brzojavnih pristojbin. V njem bo vpisovala vsako brzojavko po dnevu in vrstnem redu sprejema na osnovi računa odpremljenih brzojavk. Na koncu meseca se bodo obračuni sklenili o zadolženih zneskih, prištelo se bo 5 odstotkov in račune bodo takoj poslali v običajnih uradnih pismih. Prepise bo hranila pošta (brzojav) pod ključem. Vsi tisti, ki se poslužujejo kreditiranja, morajo zadolžene zneske po mesečnih računih plačati takoj, najkasneje pa v treh dneh po prejemu obračuna.

Čl. 74 b. 1. **Zasebni telefonski naročniki** lahko svoje brzojavke v notranjem prometu izroče po telefonu pod pogojem, da so sestavljene v državnem jeziku in da so nešifrirane. Brzojavne nakaznice se ne morejo oddajati po telefonu.

2. **Pristojbina za telefonsko oddajo brzojavk** je dinar za brzojavko, do 20 besed in za vsakih nadaljnjih 10 besed po 0.50 din. Pristojbina za telefonsko oddajo brzojavk se bo zaračunavala in izterjavala od telefonskih naročnikov z depozitom.

3. **Naročnik, ki želi oddati brzojavko po telefonu,** je dolžan najprej poklicati pošto (brzojav) in navesti svojo telefonsko številko, nato pa telefon zapreti. Pošta (brzojav) bo takoj nato poklicala prijavljeno telefonsko številko in zahtevala oddajo brzojavke.

4. **Pošte (brzojavi) so dolžne primerjati z oddajalcem brzojavke po telefonu sprejeto besedilo.** Za morebitne napake pri predaji brzojavke po telefonu ne prevzame pošta (brzojav) nobene odgovornosti.

Čl. 74 c. **V krajih, kjer so brzojavi ločeni od telefona,** so le-ti dolžni vse nastale spremembe pri naročniku sporočiti brzojavu. Posebno velja to za izključitev naročnikovega telefona.

Čl. 95. 1. **Brzojavke se izroče naslovnikom** na navedeni naslov na stanovanje, urad, v trgovino, hotel itd., ali pa kot poštno ležeče, da počaka na pošto, ali brzojavno ležeče, da počaka v brzojavu.

Čl. 2. **Zasebne brzojavke se na zahtevo naslovnikov,** če so telefonski naročniki, lahko dostavijo tudi po telefonu, izvzemši brzojavnih nakazil, šifriranih brzojavk in brzojavk v tujem jeziku.

3. **Za vsako po telefonu dostavljeno brzojavko** do 20 besed se plača pristojbine 1 din, za vsakih nadaljnih 10 besed pa še po 0.50 din. Obračunavanje pristojbin se bo vršilo po določilih čl. 74 a in 74 b pravilnika.

5. **Vsak pošiljatelj brzojavke sme zahtevati,** da se njegova brzojavka dostavi po telefonu, če je naslovljenec telefonski naročnik. V ta namen napiše pred naslov uradno plačano omembo »TF« in plača pristojbino za dostavo brzojavke po telefonu, kakor jo določa točka 3. tega člena. Glede dostave veljajo tudi za te brzojavke določila točke 4 službe v notranjem prometu.

Vlom v šolo

Peče pri Moravčah, 1. januarja.

Tatvine so med letom pri nas precej ponehale, na zimo pa so se spet pričele nadaljevati. V nedavni noči je bilo vlomljeno v stanovanje šolskega upravitelja g. Mrčuna, ki je bil tačas na božičnih počitnicah. Tatvino je razkrila snažilka šolskih prostorov. Našla je odprto sobo ter izpraznjene omare in predale. Na tleh je ležala sekira iz šolske drvarnice, s katero je tat odpiral vrata. Denarja ni dobil, odnesel pa je vso obleko, perilo in več parov čevljev. Škoda gre v tisočake. — Vlomilec je moral dobro poznati razmere in vedeti, da je gospodar odsoten. Za vhod si je izbral okno v stranišču na spodnji strani poslopja. Lestvo, katero je bilo treba pristaviti, je potegnil za seboj v vežo. S plenom pa je odšel skozi okno v šolski sobi, ker mu je bila ta pot bolj pripravna. Moravški orožniki so pričeli vlomilca marljivo iskati. Sled je peljala proti Zagorju. V gozdu blizu Handerš so našli pleteno košaro, last g. upravitelja, in raztrgano obleko, ki kaže, da se je tat tamkaj preoblekel. Ali pa je cape nalašč podtaknil, da bi zmešal sledove.

Filmi

ki jih velja videti... ali ne videti

»Valček na ledu« (Kino Sloga). Film ima nekaj izrazitih posebnosti. Svetovno prvakinjo v umetnem drsanju na ledu Sonjo Henie vidimo prvikrat na platnu, enako tudi dve res dobri skupini komikov: skupino Baruha Minjeviča in skupino bratov Ritz. Običajnega filmskega dejanja ni, pač pa stoji v ospredju Sonja Henie s svojo drsalsko umetnostjo. Precejšen program, ki ga je podala prvakinja drsanja, je nekaj edinstvenega, kakor ga mi nismo še videli in ga razen na filmskem platnu tudi videli ne bomo. Drzne figure, izvedene z neverjetno lahkotnostjo in preciznostjo, morajo očarati vsakogar. To je največja prednost, da — če hočete — največja posebnost filma. Komiki iz obeh skupin izvabijo iz gledalcev prisrčen smeh, posebno še skupina godbenikov pod vodstvom Minjeviča. Humor ni običajni amerikanski, temveč čisto evropski, duhovit, prožen, izviren. Toliko užitnih posebnosti ima redko kateri amerikanski film. Za ljubitelje humorja in navdušene športnike je film zares priporočljiv.

»Ona je moja« (Kino Matica). Tudi ta film hoče biti komedija. Mi bi rekli, da je veljal morda za komedijo v deželi, kjer so film naredili, ne pa za naš okus. Očarljiva lepota Roberta Taylorja in Jeane Harlow ne prinese v komedijo nič takega, kar bi filmu dajalo prikupno vabljivost. Življenje amerikanske družbe, ki ga prikazuje ta film, smo videli predstavljeno že v mnogih sličnih ali pa celo povsem enakih nijansah. Torej novega nič! Edino tempo igre govori o dobri režiji, ki je tudi v sliki pokazala običajno amerikansko mojstrovino. Za prisrčen smeh pa manjka mnogo, mnogo.

»Na skednju« (Union). Jedro te filmske storije se giblje okrog parodije na podeželsko strast do gledališkega igranja in njegov nesmisel. Zaradi tega bi film vseboval še koristen nauk za naše, po takem igranju zmešane »prosvetne« razmere, če se ne bi tistim, ki so ta film delali, zdelo nujno potrebno, da vso zgodbo z igro o Juditi in Holofernu vred prepleto z nepregledno vrsto pravih, gorjačarskih, ne po kmečkem, marveč po kulturnem gnoju smrdečih kvant. Hitlerjevski film, ki ne more ustvariti humorja z ničemer, misli, da mora svoje tujsko-prometne Bavarce prodajati po svetu v vencu kvant. Iz vsega tega lodnastega in jodlastega rasističnega kmetavzarstva zveni nepritajeno hitlerjevsko pojmovanje »kmečkega zdravja«. Poleg kvant je še nekaj krepkega norčevanja na račun Marijinih devic, tako da je vsa ta zadeva res »božična« in novoletni program v vzpodbudnem smislu, kakor si to predstavlja vodstvo tega podjetja. Res film, ki po narodnostnem in moralnem obeležju krasno spada v unionsko dvorano...

Belgrad, 4. jan. m. Občni zbor Glavne zadružne zveze bo danes dop. nadaljeval svoje delo ter sprejel nov pravilnik, s katerim se sedanje zadružne zveze prilagodujejo pravilom novega zadružnega zakona.

Silen mraz po Balkanu

Sofija, 4. jan. m. Po vsej Bolgariji je zavladal silen mraz, ki ga povečava še močan veter, košava. Na neštetih krajih so tudi veliki snežni zameti, ki onemogočajo vsak medkrajevni promet. Toplina je včeraj v nekaterih krajih dosegla 30 stopinj pod ničlo. V Rodopskem gorovju je sneg zapadel nad 3 m visoko. Zaradi velikih snežnih zametov trpi zelo tudi železniški promet. Prav tako so na mnogih progah pretrgane telefonske zveze.

Ljudsko-frontaška politika ne vleče

Belgrad, 4. jan. m. Znani agrarni levičar Dragoljub Jovanovič, ki se je dalj čas mudil v Parizu ter obiskal razne voditelje ljudske fronte, je po svojem povratku v domovino izdal brošuro, v kateri je objavil nekoliko svojih pisem in jih namenil seveda svojim somišljenikom. V teh pismih dr. Dragoljub Jovanovič po svojem starem sistemu ruši sedanji družabni red, da bi na njegovih ruševinah lahko eksperimentiral s svojo socialno doktrino. Ker ljudsko-frontaška politka pri nas ne užiga in ne vleče, je Dragoljub Jovanovič začel svoje gibanje nazivati za »delovanje demokracije«. S to brošuro se bavi tudi zagrebški »Obzor« ter jo v daljšem članku zavrača. Med drugim tudi pravi, da bo v primeru, če bi se program zemljoradniške levice utrdil v naših krajih, prinesel popolno zmedo v naše narodno življenje. Prav tako ugotavlja, da dr. Dragoljub Jovanovič ne bo uspel, da bi hrvatsko vprašanje združil s cilji ljudske fronte.

Celjske novice

c **Število brezposelnih stalno narašča.** Število brezposelnih v Celju stalno narašča. V evidenci celjske javne borze dela je bilo 20. decembra lanskega leta 631 brezposelnih, 1 januarja pa je število brezposelnih narastlo že na 790. Na novo se je priglasilo 224, 13 se je ponudilo delo, 18 je bilo posredovanj, odpotovalo jih je 19, odpadlo pa 58. Tako je število brezposelnih narastlo kar za 139. — Delo dobijo: 4 hlapci, 2 mizarja, 4 kmečke dekle, 3 kuharice, 3 služkinje, natakarica in postrežnica.

c **Koliko tujcev je obiskalo Celje.** V mesecu decembru je obiskalo Celje 934 tujcev, med temi 834 Jugoslovanov in 100 inozemcev. Ako pregledamo statistiko tujskega prometa v Celju, opazimo, da vsako leto obišče Celje nekoliko manj tujcev. Tako je v letu 1936 obiskalo Celje 13.542 tujcev, lansko leto pa 13.208.

c **Nov širok most čez Voglajno.** Mestna občina bo zgradila čez Voglajno blizu bivše kemične tovarne v Gaberju nov, 4 in pol metra širok lesen most; stroški 63.000 din so že odobreni.

Vremensko poročilo

Rateče-Planica: —22, sončno, mirno, pršič, 100 cm;

Tamar-Planica: —18, sončno, mirno, pršič, 100 cm;

Kranjska gora: —20, sončno, mirno, pršič, 70 cm, drsališče in sankališče uporabna.

Erjavčeva koča na Vršiču: —20, sončno, severovzhodnik, pršič, 130 cm;

Pokljuka: —12, sončno, 15 cm pršiča na 100 cm podlage;

Sv. Janez ob Bohinju: —15, megleno, zmrznjen sneg, 50 cm;

Zlatorog: —17, zmrznjen sneg, jasno, 40 cm zmrznjenega snega;

Komna: —19, sončno, mirno, sneži, po robovih spihan sneg, 160 cm;

Vogel: —17, sončno, mirno, 15 cm pršiča na podlagi.

Krvavec: —16, sever, sneži, po robovih spihan sneg, 130 cm.

Koča na Veliki Planini: —7, jasno, severovzhodnik, po robovih spihan sneg, v dolini pršič, 120 cm.

Mariborska koča: —13, sončno, lahen veter, 30 cm pršiča na 40 cm podlage.

Rimski vrelec: —20, sončno, mirno, 25 cm pršiča na 40 cm podlage.

Koča na Pesku: —14, jasno, mirno, 20 cm pršiča na 80 cm podlage.

Vremensko poročilo »Slovenskega doma«

Po stanju danes ob 7 zjutraj

Kraj	Barometersko stanje	Temperatura v C: najmanjša	Temperatura v C: največja	Relativna vlaga v %	Oblačnost 0–10	Veter (smer, jakost)	Padavine: m/m	Padavine: vrsta
Ljubljana	767·6	-15·6	-4·4	71	0	N_1	0·2	sneg
Maribor	766·1	-14·0	-5·0	80	0	WSW_2	—	—
Zagreb	768·4	9·0	—	80	10	WNW_1	—	—
Belgrad	766·6	-8·0	—	90	10	WNW_3	2·0	sneg
Sarajevo	768·[illegible]	-20·0	—	95	10	0	—	—
Skoplje	—	—	—	—	—	—	—	—
Split	763·1	-3·0	2·0	40	2	NE_6	—	—
Kumbor	760·2	1·0	5·0	40	0	NNE_7	—	—
Rab	764·9	-2·0	2·0	30	4	N_2	10·0	sneg

Vremenska napoved: Večinoma jasno in mrzlo vreme. — Splošne pripombe o poteku vremena v Ljubljani od včeraj do danes: Včeraj od 7.15 do 11.20 in od 12.40 do 13.50 je snežilo. Popoldne je do 17 prevladovalo jasno, nakar se je pooblačilo. Ob 19 se je zopet zjasnilo in tako ostalo v noč. Najnižja temperatura na aerodromu —20.5° C.

Ljubljana danes

Koledar

Danes, 4. januarja: Ime Jezusovo.
Sreda, 5. januarja: Telesfor.

Nočno službo imajo lekarne: dr. Piccoli, Tyrševa c. 6; mr. Hočevar, Celovška c. 62 in mr. Gartus, Moste.

Frančiškanska prosveta v Ljubljani ima danes zvečer ob 8 v frančiškanski dvorani svoj redni letni občni zbor, pred katerim bo simbolični prikaz dela posameznih odsekov in zabaven ter poučen prizor »Zupančičeva Zorica v šoli«. Na občnem zboru bodo poročila odbornikov, volitve članov glavnega odbora in odsekov ter razgovori in slučajnosti. Vstopnine ni nobene! Za člane udeležba obvezna, prijatelji naše prosvete prav vljudno vabljeni!

Dekliški krožek Prosvetnega društva Trnovo ima danes ob 8 zvečer svoj redni sestanek. Predavanje bo zelo zanimivo. Udeležba obvezna za vse članice. — Odbor.

Koncert učiteljskega pevskega zbora »Emil Adamič« bo v ponedeljek, 10. t. m., v veliki filharmonični dvorani. Zbor, ki šteje okrog 80 pevk in pevcev, nastopi pod vodstvom svojega zborovodje g. Pertota in izvaja po večini zborovska dela, ki še niso bila izvajana na naših koncertih. Natančni spored javimo. Predprodaja v knjigarni Glasbene Matice na Kongresnem trgu.

Ljubljansko gledališče

Drama. — Začetek ob 20

Torek, 4. januarja: »Beraška opera«. Red B.
Sreda, 5. januarja: »Svedrovci«. Red Sreda.
Četrtek, 6. januarja ob 15: »Princeska in pastirček«. Mladinska predstava. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol. Ob 20: »Bela bolezen«. Izven. Cene od 20 din navzdol.

Opera. — Začetek ob 20.

Torek, 4. januarja: zaprto.
Sreda, 5. januarja: »Tosca«. Premiera. Premierski abonma.
Četrtek, 6. januarja ob 15: »Pod to goro zeleno«. Izven. Cene od 30 din nazdol. Ob 20: »Gorenjski slavček«. Izven. Cene od 30 din.
Petek, 7. januarja ob 15: »Seviljski brivec«. Dijaška predstava. Globoko znižane cene od 16 din navzdol.

DRAMA

Bourdetove »Svedrovce« bo ponovila drama v sredo za red Sreda. Pri predstavah o praznikih je izzvalo delo mnogo smeha in prav živahen uspeh. Jedro dogajanja tvorijo priprave za ponesrečen vlom. Dejanje je prav zabavno.

Na praznik Sv. Treh kraljev se uprizori popoldne vedra mladinska predstava Pavla Golie »Princeska in pastirček«. V njej najde mladina vse, kar jo posebno zabava: gozdne živali, botro Šumo, veselega kuharčka, pridnega pastirčka, dobro princesko, porednega in neumnega Pepčka, hudo guvernanto, junaške veterane itd. Sodeluje godba »Sloge« pod vodstvom H. Svetla. — Zvečer se bo igrala povsod dobro znana in največjo senzacijo vzbujajoča predstava »Bela bolezen«. Pisatelj je na osnovi nekoliko utopistično zasnovanega dejanja, ki pa vsebuje močan verjetnostni moment — razgrnil sodobne najbolj pereče probleme politike in sociologije. Igra je epohalnega značaja in vsekakor vredna največjega zanimanja.

OPERA

»Tosca« spada med najlepša in najboljša operna dela svetovne literature. Med izredno uspelimi operami skladatelja Puccinija je Tosca gotovo najbolj priljubljena. Nova uprizoritev tega dela bo v naši operi v sredo 5. t. m. za premierski abonma. Naslovno vlogo poje gdč. Ooljdekopova, Cavaradossija g. Francl in Scarpio g. Primožič. Dirigent dr. Švara, režiser g. prof. Šest.

Dijaška predstava v operi. V petek 7. t. m. popoldne ob 15 se poje pri globoko znižanih cenah od 16 din navzdol najboljša komična opera »Seviljski brivec«. Predprodaja je že pri dnevni blagajni.

Hockey na ledu

K. A. C. KLAGENFURT : ILIRIJA

5. I. ob pol 21 ter 6. I. ob 10 dopoldne.

Po uspelem uvodu z odličnim romunskim moštvom TC Roman, je Ilirija povabila v goste odlično moštvo celovškega Kac-a. Moštvo Kac-a ima za seboj že precej težkih tekem, saj je gostovalo to sezono že v Franciji, Švici ter Romuniji. Še nam je v spominu lanski poraz, a drugi dan zmaga Ilirije v Celovcu. Sedaj se bo Ilirija skušala revanžirati za dvoštevilčen poraz ter obdržati renome, katerega si je priborila z zmago.

Naši fantje so sedaj pridno trenirali ter se nahajajo v boljši formi kakor proti Romunom. — Tekma bo jutri ob 20.30 ter v četrtek ob 10 dop. na drsališču Ilirije pod Cekinovim gradom. Športno občinstvo vabimo, da obišče to prireditev, ker tudi od finančnega uspeha je odvisen obstoj hockeyske sekcije. Kdor vidi samo enkrat to hitro igro, jo ne pozabi nikdar. Zato vsi športniki na drsališče Ilirije, da si ogledate res odlično športno igro hockey na ledu.

Kino MATICA Tel. 21-24

Premiera močnega in dramatičnega filmskega dela

ŽIVLJENJE IN KOMEDIJA

(Nur ein Komödiant) - Rudolf Forster - Hans Moser

Predstave ob 16., 19.15 in 21.15 uri

Najnovejši dogodki v žurnalu

Nov izvršilni red v veljavi

V letu 1938 mnoge velike dražbe

Ljubljana, 3. januarja.

Z novim letom 1938 je stopil v veljavo enoten, za vso državo veljaven izvršilni red odnosno postopnik. Sodniki, pravniki in drugi, ki so ta red že proučili, zatrjujejo, da vsebuje mnoge strožje eksekucijske predpise, tako n. pr. novi poslovnik določa, da se državnim in drugim javnim nameščencem poleg plače zarubijo lahko tudi draginjske doklade, kar je bilo doslej izvzeto. Draginjske doklade so bile nedotakljive, sedaj jih lahko zarubijo. So še druge točke, ki se bistveno in zelo razlikujejo od prejšnjega izvršilnega reda.

V tem letu so na programu nekatere dražbe velikih posestev in graščin. Vojno in finančno ministrstvo ni odobrilo nakupa nekdanjega vojaškega vežbališča. Tam spomladi pridejo na dražbo najbrž Fužine, za tem pa kmalu lepe Bokavce.

Dražbe hranilnih knjižic

O izvršilnih zadevah smo že poročali. Oba oddelka sta močno preobremenjena. Zatrjujejo, da bodo z novim letom na okrajnem sodišču ustanovili še tretji izvršilni oddelek Vb. Ta oddelek najbrž prevzame sedanji kazenski sodnik dr. Valentin Benedik. Na kazenski oddelek VI pa bo pozvan sodnik g. Torelli iz Radovljice.

Različne so težave na okrajnem sodišču. Posli tako naraščajo, da že skoraj primanjkuje uradnih prostorov. Sob je premalo. Mnogi izražajo željo, da bi se kam drugam preselila davčna uprava za ljubljansko okolico. Primanjkuje inventarja. Akti leže kar po tleh. Arhivska klet je prenapolnjena.

Lani je bilo večje število mobilijarnih dražb. Dvorana ABC pri gorenjskem kolodvoru kaže prav živahno poslovanje. Nedavno pa se je vršila v znameniti sobi št. 28 na okrajnem sodišču, kjer se razpletajo razne častne in druge aferice, velika dražba hranilnih knjižic najrazličnejših denarnih zavodov in podeželskih posojilnic. Na dražbo je bilo dano kar 30 hranilnih knjižic, ki so vsebovale nizke in večje vloge. Bilo je v sobi do 20 interesentov. Nekatere knjižice z malenkostnimi vlogami so bile prodane za nominalno vrednost. Nekdo je kupil knjižico, ki je imela še vlogo 2 din. Dal je za njo 2 din! Ljudje so se mu sicer porogljivo nasmehovali, sam dražitelj pa je pristavil:

»Jaz sem kunde! Za novo knjižico v zavodu moram plačati najmanj 10 din, tako bom pa dal to knjižico na sebe prepisati in meni ostane še 8 din.«

Mnoge knjižice so bile prodane za 85 do 95 odstotkov nominalne vrednosti, nekatere pa prav nizko. Na dražbi je bilo prodanih 68 hranilnih knjižic, ki so predstavljale nominalno vrednost okoli 150.000 din, za 32.000 din. Ostalih 12 knjižic pride prihodnje dni na dražbo. Vse te hranilne knjižice izvirajo iz znane Graškove afere.

Nadaljna razdelitev poslov okr. sodišča

Že zadnjič smo poročali o poslovnem razporedu okrajnega sodišča za l. 1938. Sodnik g. Rus Jože vodi še naprej posle pravne pomoči, stanovanjske odpovedi, iz njih izvirajoče pravde in vse pravde po predpisih §§ 35 do 38 izvršilnega reda (izločitvene in druge tožbe). Pisarno vodi viš. pis. oficijal Janko Selko. Oddelek VIII (zadeve nespornega sodstva, izvzemši priključenih občin, sodnik za mlajše maloletnike ter nesporne zadeve, temelječe na uredbi in pravilnikih o likvidaciji kmečkih dolgov) sodnik Ferdinand Merala, nam. starešina Jakob Jerman. Pisarniške posle viš. pis. oficijal Josip Črnivec in uradniški pripravnik Martin Špunt. Vodstvo S — vpisnikov in polaganje računov, oskrbnik materijala pis. oficijal Grabnar Drago, pis. uradnica Vera Maček, ki sta obenem pomoč vodji dep. dnevnika itd. Predstojnik sodne pisarne, vodja denarne knjige, vodja računov o materialnih stroških, poveritve in overitve, dviganje meničnih protestov itd. višji pisarniški predstojnik Ciril Lavrič in kanclistinja Lojzka Jerše.

Vročilni in izvršilni oddelek, priganjanje plačil: pis. oficijal Rigler Fran, zvaničnik Mlinar Ivan, služitelji: Kranjc Fran, Vandot Rudolf, Cvelbar Gregor in Cimperman Josip. Pošta: zvaničnik Detela Milan, služitelja Vozel Anton in Škrabar Ivan.

Vodstvo zemljiške knjige: ravnatelj zemlj. knjige Mijo Tavzes, vodja zemlj. knjige Medved Josip, pis. oficijal Jože Mesec in uradniška pripravnica Sabina Pengal. Skupno vložišče za okrajno, okrožno in apelacijsko sodišče viš. pis. oficijal August Juh. Registratura in Os - vpisnik viš. pis. oficijal Anka Čerček.

Poslovni razpored okrožnega sodišča

Poslovni razpored okrožnega sodišča v Ljubljani še ni objavljen in pribit na uradno objavno desko, ker je te dni pričakovati še nekatere spremembe. V glavnem ostane razdelitev poslov skoraj ista, kakor je bila lani. Izvršile so se za enkrat nekatere osebne spremembe glede referatov. Mesto preiskovalnega sodnika, ki ga je doslej zavzemal sodnik g. Vladimir Velušček, še ni zasedeno. Sodnik g. Velušček je bil imenovan za starešino okrajnega sodišča v Ložu na mesto upokojenega g. A. Kajfeža. G. Velušček je že nastopil svoje mesto. Upamo, da se bo med Ložani okrepil in dobro počutil.

Pri kazenskem oddelku so se izmenjali nekateri referati. Kazenski sodnik-posameznik g. Fran Gorečan je sedaj premeščen in dodeljen civilnemu oddelku okrožnega sodišča kot sodnik-posameznik za razne pravde in kot namestnik v civilnih senatih. Prav tako je dosedanji član kazenskega senata g. Karol Javoršek dodeljen v isti funkciji kot g. Gorečan civilnemu oddelku. Za kazenskega sodnika-posameznika je sedaj določen g. Josip Kokalj, ki je bil dodeljen kot tajnik Stolu sedmorice oddelek B v Zagrebu in je bil po praznikih premeščen v Ljubljano. Včeraj je že vodil prve kazenske obravnave v dvorani št. 79. Kazenski senat je v glavnem neizpremenjen, na mesto sodnika g. Javoršek je prišel v senat s. o. s. g. Fran Kovač, doslej na civilnem oddelku, ki pa je bil že pred leti član kazenskega senata.

Skrivnost finskih športnih uspehov

Ljubljana, 4. januarja.

Vse olimpijske igre novejšega časa so točno pokazale, da sta Finska in Amerika oni dve deželi, ki sta bili najbolj uspešni na polju lahke atletike. Ni to morda samo slučaj, kajti pri obeh narodih najdemo razloge, kako je prišlo do tega napredka. Amerika črpa svoje atlete iz ogromnega števila prebivalcev; mala Finska pa s svojim komaj štirimilijonskim prebivalstvom še daleč nima toliko izbire kot Amerika in niti toliko finančnih sredstev. Skrivnost finskih športnih uspehov je torej nekje drugje. Finsko prebivalstvo je v glavnem podeželsko, ki živi zdravo priprosto življenje. V tem trdem in odpornem življenju moramo tudi iskati razloge za finske športne uspehe.

Lauri Pihkala, znani filmski športni profesor pravi, da ima Finska zato toliko dobrih tekačev na dolge proge, ker ima dovršene metode treninga, svojo tradicijo in ker vlada za tek velikansko zanimanje. Finska mladina se ne straši nobenega truda in nobenih naporov pri svojem športnem uveljavljanju. Marši po deset ali dvajset kilometrov ne pomenijo zanjo nikakih naporov in je to nekaj vsakdanjega.

Finski športniki, ki resno trenirajo, trenirajo vsako jutro, predno gredo na delo in nato še enkrat zvečer, ko se iz dela vrnejo. Ta način treninga in dobro poznavanje stila, združeno z jekleno voljo do zmage in trdim, neizprosnim, leta dolgim treningom ustvarja Fincem njihove olimpijske zmagovalce.

Finci so v marsikaterem pogledu prevzeli ameriške metode treninga, ki ima že svojo desetletja staro tradicijo. Ameriški študent za časa svojega študija se mnogo vežba, igra različne igre, mnogo potuje in rad tekmuje. Svojo dobro telesno kondicijo pa si ohranja predvsem s tem, da mnogo spi. Ameriški atleti ne poznajo masaže v toliki meri kot pa finski. Finskim atletom pa je ravno zaradi njihovega poklicnega dela, ki jih močno izčrpava, zelo potrebna masaža.

To je finska »sauna«. To so posebna kopališča, kjer vroče kamenje polivajo z mrzlo vodo. Kopanje v taki parni kopeli združeno z masažo odstranjuje iz telesa vso nepotrebno snov in napravlja mišice mehke. Tej parni kopeli sledi še mrzla kopel. Ta finska »sauna« je bistveni sestavni del vsega finskega treninga.

S trdnim delom, ob tesnih življenjskih pogojih, toda z neverjetno pridnostjo so Finci ustvarili zdrav in odporen rod. Ogromni gozdovi, več kot tisoč jezer in severno podnebje s svojimi kratkimi poletji so dali Fincem tudi svoj pečat. Finci so povečini kmetje, gozdni delavci in ribiči, le obmorska mesta se vedno močneje industrializirajo.

V teh življenjskih navadah je tudi ključ finskih športnih uspehov. Ta neizkvarjeni, nepomehkuženi in živčno močni človek je znal svoje olimpijske zmage priboriti predvsem s svojo skromnostjo, vztrajnostjo in voljo. Ta priprost, špartanski način življenja je vsa skrivnost finskih olimpijskih zmagovalcev.

Na ogljeni kopi se je zadušil in zgorel

Maribor, 2. januarja.

Na Breznem vrhu nad Breznem v Dravski dolini se je pripetila usodna nesreča, ki je odjeknila po vsej okolici. Pridnega in skrbnega družinskega očeta in posestnika Antona Mežnarca so našli mrtvega na ogljeni kopi. Mežnac se je bavil z oglarstvom. Posel je naporen, saj mora ogljar prečuti po cele noči pri svojih kopah ter si zamore privoščiti le kratke četrt ure spanja, da mu kope ne pregore. Mežnarc, ki je pazil na več kop, je bedel že sedem noči, v noči na petek pa ga je premagal spanec. Ker je bilo zelo mrzlo, se je za hip vlegel na toplo kopo, v katere notranjosti je žarelo oglje. Zaspal je, pa se ni več prebudil. Iz kope so uhajali skozi zemljo strupeni plini, ki so ga omamili, da se je zadušil. Ker ni nihče več pazil na ogenj v kopi, je udaril skozi zemljo, s katero je bila pokrita ter se je truplo pokojnega Mežnarca na kopi dobesedno speklo. Ko je zjutraj prinesel Mežnarčev sin svojemu očetu zajtrk, je videl, kako leži na kopi na obrazu ter se ne oglasi na njegove klice. Fantek je prestrašen šel po mater, ta pa je v zli slutnji še obvestila nekatere sosede, da so šli z njo pogledat. Že od daleč jim je udaril od ogljenih kop vonj po pečenem in zažganem mesu. Ko so Mežnarca dvignili s kope, se jim je nudil strahovit prizor. Ves je bil prepečen, na spodnji strani, na kateri je ležal na kopi, pa mu je zogljenelo lice, prsi, trebuh, dočim so bile noge tako ožgane, da so se pri prijemu kar odtrgale.

Železniškega delavca Gojka Bretino, ki službuje na postaji Višica, je zadela neverjetna sreča. Preko noči je mož postal iz revnega uradnika desetkratni milionar. Pred dvajsetimi leti se je Gojkov oče preselil v Ameriko. Tam si je prihranil nekaj denarja, obenem pa se je pri zavarovalnici zavaroval za 250.000 dolarjev. Pred nekaj meseci je stari Bretina umrl in zapustil svojo zavarovalnino sinu Gojku. Tako je ubogi železniški delavec postal težak milijonar.

Cela vas Belembusi, ki leži tik pod hribom 300 metrov v stran od Starega Bara, se pogreza. Na prostoru nekakih 40.000 kv. metrov je zemlja počila, da je razpokilna na nekaterih mestih široka kar po 50 do 70 cm. Skozi to špranjo se vidi v dnu tekoča voda, ki vrta pod temelji svoje podzemske rove. Voda je izpodnesla že ogromne količine zemlje, zaradi česar se je začela cela vas, ki leži v osredju te ploskve, pogrezati. Oblasti bo poskrbela, da se vse prebivalstvo izseli, ker utegne nenadoma priti do velike katastrofe.

Od tu in tam

Občni zbor Glavne zadružne zveze se je včeraj začel v Belgradu. Mesto zadržanega predsednika ministra dr. Korošca, ki se zdravi v Vrnjaški banji, je zborovanje vodil podpredsednik minister brez portfelja Voja Gjorgjević. Prečitano je bilo najprej pismo, ki ga je na delegate naslovil dr. Korošec, nato pa so se vretila poročila odbornikov. Od 160 delegatov jih je bilo na občnem zboru 127. Popoldne je bilo zborovanje prekinjeno zaradi seje širšega upravnega odbora, zvečer se je spet nadaljevalo ter bo trajalo še ves današnji dan.

Državni odbor za volitve novih senatorjev je imel včeraj sejo, katero je vodil predsednik skupščine Stevan Čirič. Najprej je bilo ugotovljeno število senatorjev, kolikor jih bo izvoljenih po banovinah, nato pa je predsednik sejo zaključil. Danes se bo odbor spet sestal in določil predsednike volivnih komisij. Najbrže bodo za predsednike imenovani vsi predsedniki kasacijskih sodišč, potem nekaj članov državnega sveta, pomočniki predsednikov volivnih komisij pa bodo predsedniki apelacijskih sodišč, ki se nahajajo v sedežih banovin. — Katere stranke bodo postavile svoje kandidate, še ni znano. Gotovo je, da jih bo JRZ, ki bo dobila tudi večino senatorskih mest. Čuje pa se, da bo tudi zagrebška KDK koalicija postavila svoje kandidate, ker je prepričana, da bo dobila kakih pet do šest senatorskih mest. Vendar pa bi ti izvoljeni senatorji po zgledu poslancev z liste dr Mačka ne šli v senat.

24 milijonov dinarjev kredita je dobila zagrebška univerza za zgraditev nekaj poslopij za svoje fakultete. O tej podpori se je že mnogo pisalo, vendar je bil denar nakazan šele te dni po Državni hipotekarni banki. Prav za prav je univerza prejela na papirju 25 milijonov, vendar je bilo izplačanih le 24,100.000 dinarjev, kajti 900.000 dinarjev je šlo takoj za odplačilo anuitet.

Po nesrečnem naključju je v Novem Vrbasu 10-letna deklica ubila svojo mater. Breitwieserjeva je imela polne roke dela v kuhinji, hčerka pa je ta čas brskala po sobah in premetavala po omarah. Tako je hčerka našla tudi majhen samokres in se začela z njim igrati. Nenadoma pa se je samokres sprožil in krogla je zadela Breitwieserjevo v prsa. Rana je bila smrtna ter je žena umrla prej, preden so jo pripeljali v bolnišnico.

Vode so se začele odtekati s poplavljenih krajev, zlasti Sava in Donava. Za prebivalstvo, ki je toliko trpelo ob poplavah, so sedaj nastopile še druge skrbi. Zmanjkovati je začelo hrane, dočim pitne vode sploh nimajo. Voda je namreč zalila vse studence in jih napolnila z razno nesnago. Ljudje morajo piti le rečno vodo, s čemer pa nastaja velika nevarnost, da se med njimi razširijo kužne bolezni.

Svojega moža je ubila, ker jo je pretepal, Živka Jankovič iz Požarevačkega Aleksandrovca. Živkin mož Milan je nečloveško ravnal s svojo ženo, poleg tega pa je imel navado v hišo voditi ženske iz javnih lokalov, katerim je morala žena streči in jih gostiti. Ko je Milan včeraj spet pretepel ženo, je Živka odšla k svojemu očetu in se z njim dogovorila, da bo ubila svojega moža. Res je vzela sekiro in ubila moža, ko je spal.

Finančni minister je izdal odredbo z veljavnostjo od 1. januarja letos, po kateri bodo morali izvozniki odslej ponuditi Narodni banki v prodajo le še 25% tujih deviz po znižanem tečaju Narodne banke. Do te odredbe so morali izvozniki dati Narodni banki tretjino deviz.

Zelo korajžen in priseben je bil 76 letni starec Šima Markovac iz Donjih Andrijevic pri Slavonskem Brodu, katerega je napadel ropar, čim je stopil v svojo hišo. Ropar je vedel za čas, kdaj se starec, katerega je vsa okolica poznala kot petičnega človeka, navadno vrača domov ter se je prej splazil v hišo. Komaj je starec za seboj zaklenil vrata, je ropar planil nanj in zahteval denar. Starec je roparju brez obotavljanja ponudil hranilno knjižico za 170 tisoč dinarjev, za gotovino pa je dejal, da je nima. Ko je ropar odklonil knjižico in začel stikati za gotovino, je starec potegnil iz žepa nož in ga zasadil roparju med rebra. Težko ranjeni ropar je starcu izvil iz rok nož in ga z njim oklal. Nato je pobral nekaj denarja in pobegnil. Starca so šele naslednjega dne našli sosedje vsega v krvi.

Mraz še zmeraj hudo pritiska. Najhujši je v središču Bosne v samem Sarajevu. V nedeljo je bilo tamkaj že dvajset stopinj pod ničlo, v bližnjem Kasindolu pa 33 stopinj pod ničlo. Snega je povsod skoraj meter.

Velike žitne silose bodo najbrž že letos zgradili v raznih krajih Vojvodine. Dve leti se je o tem vprašanju govorilo, ker je bilo treba odstraniti marsikatere zapreke. Najprej so se vsa vojvodinska žitna središča borila za to, da bi se v njihovih krajih postavili silosi, čeprav so proti temu govorili vsi gospodarski razlogi. Končno je bilo sklenjeno, da bodo silosi zgrajeni v Belgradu, Novem Sadu in Novem Bečeju. Silosi bodo imeli nalogo, da se bo v njih zbiralo žito za primer slabih letin in zato, da bodo velike zaloge žita blizu nakladališč v naših rečnih pristaniščih, s čemer bo mnogo pomagano zunanji trgovini. Vsi silosi bodo veljali okrog 60 milj. din, za kar se bo dobilo posojilo najbrž pri domačih finančnih zavodih. Sedaj se je pojavil predlog, naj bi se manjši silosi zgradili še v drugih vojvodinskih pristaniščih.

Najstarejša »stara mati« je v naši državi **prav gotovo 32 letna Žuži Ester** iz banatske vasi Debeljača. Žuži se je poročila, ko je bila stara 15 let. Tudi njena hčerka se je poročila že s 15 leti. Ko se je hčerki rodila zopet hčerka, je postala Žuži Ester pri svojih 32 letih že stara mati.

Najbolj trdovraten kopalec je ruski emigrant Vladimir Iznar, ki živi v Dubrovniku. Čeprav je star že 70 let, se vsak dan kopa v morju, pa naj pada dež ali sneg, brije burja ali pa valovi morje. Pravi, da si je s tem tako utrdil zdravje, da more opravljati še vsako delo, kakršnega opravi kak 40 letnik. Vse svoje življenje ni bil nikdar bolan.

Tatu in vlomilca v osebi bivšega profesorja so prijeli v Prizrenu. Bivši profesor je s svojimi pajdaši sredi mesta vlomil v delavnico mesarja in prekajevalca in odnesel precejšnjo mero klobas in suhega mesa. Seveda je bilo veliko presenečenje, ko je policija dobila vlomilce v roke in objavila, da ni vlomilec nihče drugi kot bivši profesor prizrenske gimnazije Nikola Korotkih, po rodu Rus. Mož je bil baje zelo dober profesor in je v kratkem času uredil prirodoslovno zbirko na prizrenski gimnaziji. Ko je pa ministrstvo letos odpustilo vse pogodbene profesorje, je tudi Korotkih izgubil službo. Brez sredstev je ostal, začel si je pa iz stiske pomagati na najbolj žalosten način.